

Utbildningsinspektion i Holmsjö skola Förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten.....	3
Bedömning av verksamheten	3
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Holmsjö skola den 30–31 mars 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Holmsjö skola, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Holmsjö skola intervjuades elever, föräldrar, personal, elevvårdsteam och skolledning samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i de flesta av skolans klasser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan

Holmsjö skola F–6	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	45
Förskoleklass	19
Grundskola	123

Holmsjö skola är belägen cirka 3,5 mil norr om Karlskrona. Skolan byggdes i början på 1960-talet. Närheten till naturen genomsyrar verksamheten. Skolan värnar om hembygdens kultur och genomför varje höst kulturvandringar där natur och kultur på ett naturligt sätt kan mötas. Eleverna på skolan kommer från Holmsjö och omgivande byar. Många av eleverna åker skolskjuts.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Holmsjö skola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att verksamheten på Holmsjö skola övergripande är av god kvalitet och att goda exempel på undervisning och lärande äger rum. Personalens engagemang för eleverna är bra. Kunskapsresultaten är goda och de flesta eleverna når målen. Arbetet med normer och värden är aktivt och de flesta eleverna omfattar de normer och värden som finns i de måldokument som styr skolan. Elevernas formella inflytande via klassråd och elevråd är bra. De flesta lärarna på skolan har utbildning för den undervisning som bedrivs. Skolans bibliotek samnyttjar lokalerna med folkbiblioteket vilket bidrar på ett positivt sätt till den pedagogiska verksamheten.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan bör intensifiera arbetet kring normer och värden så att samtliga elever kan känna sig trygga och så att arbetsron inte störs på skolan.
- Elevernas möjlighet till inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer bör utvecklas.
- Uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling bör utvecklas till att omfatta även andra ämnen än svenska, engelska och matematik.
- Samverkan mellan grundskola, förskoleklass och skolbarnsomsorg bör utvecklas.

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, avsnitten 2.1 och 2.2.

Verksamheten på Holmsjö skola F–6 är av god kvalitet. Kunskapsresultaten är goda och de flesta eleverna säger att de trivs på skolan och känner sig trygga. Arbetet med normer och värden skall enligt läroplanen genomsyra en skolas vardag och skolan skall aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar. Både lärare och rektorn säger att detta arbete är prioriterat på skolan och att de kan se positiva effekter av arbetet. Arbetet med normer och värden har inneburit att eleverna bryr sig mer om varandra, vågar säga sin mening och har större tillit till sin egen förmåga, säger personalen. Vid besöket kunde inspektörerna dock konstatera att det förekommer kränkningar och att arbetsron störs bland skolans äldre elever. Eleverna berättar också att de ibland inte lär sig så mycket och att det ofta är stökigt. De berättar samtidigt att lärarna tar tag i de problem som uppstår men också att det inte alltid hjälper. Inspektörerna bedömer att resultatet av arbetet med normer och värden inte i alla delar är tillfredsställande. Samtliga elever känner sig inte trygga och arbetsron störs på skolan.

Elevernas kunskapsresultat är goda. Det visar sig bland annat i resultaten på de nationella ämnesproven. 100 procent av eleverna når målen i svenska och 100 procent når målen eller är på väg att nå målen i engelska. I matematik har skolan ett sämre resultat. Inspektörerna bedömer att skolan kan analysera den förhållandevis lägre måluppfyllelsen i matematik.

Sammanfattning

Resultatet av arbetet med normer och värden är inte i alla delar tillfredsställande. Alla elever känner sig inte trygga och arbetsron störs ibland.

Kunskapsresultaten är goda och de flesta eleverna når målen.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Elevernas möjlighet till formellt inflytande sker genom de klassråd och elevråd som genomförs regelbundet. Representerarna för elevrådet säger att de pratar mycket om regler, och att vissa inte känner varandra. De berättar också att de genomfört en snökojetävling, så att alla kunde få samarbeta. Lärarna säger att elevrådet har fått mer att säga till om, men att de behöver göra eleverna mera medvetna om vilka möjligheter till inflytande som eleverna har.

Något större inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer har inte eleverna. Inflytandet handlar mestadels om att eleverna får vara med och bestämma i praktiska frågor, och i vilken ordning de skall arbeta med de uppgifter som lärarna iordningsställt. Eleverna i skolår 6 berättar att de har möjlighet att bestämma vad de vill arbeta med när de gjort färdigt sina arbetsuppgifter. Skolan har inte utarbetat några gemensamma riktlinjer för arbetet med elevernas inflytande. Inspektörerna bedömer att elevernas möjlighet till ett formellt inflytande genom elevrådet och klassråd är gott. Inflytandet över undervisningens innehåll och arbetsformer bör utvecklas.

Föräldrarnas inflytande sker genom det brukarråd som finns och de föräldramöten som genomförs på skolan. Både personal och föräldrar upplever att det finns ett gott samarbete på skolan. Rektorn säger att föräldrarna alltid är välkomna till skolan.

Normer och värden

Enligt rektorn skall arbetet med normer och värden genomsyra hela verksamheten på Holmsjö skola. Rektorn berättar vidare att skolan haft mycket kompetensutveckling kring detta och att det finns en bra beredskap på skolan att motverka och åtgärda de kränkningar som förekommer. För närvarande arbetar skolan med att utarbeta en likabehandlingsplan. Lärarna säger att de arbetar kontinuerligt med normer och värden och menar att detta arbete är grunden för att skapa förutsättningar för en god inlärning. De säger också att kränkningar och mobbing förekommer och att det är ett litet antal elever som de inte når. Skolan har också kamrätstödjare och arbetar med kill- och tjejgrupper i skolans senare år. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med normer och värden i stort är bra. Skolan bör dock arbeta vidare för att eliminera kränkningar och för en bättre arbetsro.

Pedagogisk verksamhet och organisation

Verksamheten i skolan är uppdelad i två arbetslag, F–3 och 4–6. Arbetet inom de båda arbetslagen bedrivs företrädesvis klassvis, men samverkan mellan de olika klasserna förekommer i det tematiska arbetet och då främst i skolans tidigare år. Undervisning i NTA (Naturvetenskap och Teknik för Alla) genomsyrar verksamheten på Holmsjö skola. Majoriteten av lärarna har genomgått NTA-utbildningen och skolan har köpt in läromedel som skall stödja undervisningen inom ämnena.

Arbetet med individuella utvecklingsplaner är påbörjat. Målet är att utarbeta individuella utvecklingsplaner som gäller för flera skolor i samverkansområdet.

Som tidigare nämnts är elevernas kunskaper goda i främst engelska och svenska. Resultatet i matematik är något sämre. Kunskapsuppföljningen i dessa ämnen är god. Däremot saknas sammanställningar av i vilken utsträckning eleverna uppnådde målen i övriga ämnen. Lärarna som undervisar i skolår 4–6 säger att de behöver utveckla kunskapsuppföljningen. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla former för uppföljning av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

Eleverna diskuterar också de mål som finns för utbildningen med lärarna. Lärarna berättar att de pratar med eleverna om målen på olika sätt. I förskoleklassen pratar man också om mål och betonar att det är viktigt att ha roligt i

skolan. I flera klasser skriver man veckans mål som är mera ett kvantitativt mål som sedan utvärderas i slutet av veckan och i idrott visar man målen för eleverna. Inspektörerna bedömer att skolan till viss del har konkretiserat och förtydligat de mål som finns för utbildningen men att detta kan utvecklas ytterligare.

Stöd

De elever som är i behov av särskilt stöd får stöd av klassläraren eller den specialpedagog som finns på skolan. Stödet ges både enskilt, i mindre grupp eller i samarbete med klassen. Specialpedagogen handleder också de pedagoger som önskar detta. Specialpedagogen arbetar också med processkrivning i de tidiga skolåren. Syftet är att tidigt i skolåren ge eleverna redskap att bygga upp språket. Åtgärdsprogram upprättas för samtliga elever som är i behov av särskilt stöd. Skolan har också anställt en socialpedagog som bland annat arbetar med de elever som är i behov av stöd socialt. Inspektörerna bedömer att stöd ges till de elever som är i behov av särskilt stöd.

Samverkan

För att fullgöra skolans uppdrag att skapa möjligheter för eleverna att utvecklas både kognitivt och socialt, framförallt i de tidigare åren, krävs en nära samverkan mellan förskoleklass, skola och skolbarnsomsorg där personal med olika kompetenser samverkar. I Lpo 94 under 2.5 står det följande: Samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem skall utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. Någon större samverkan mellan förskoleklass, grundskola och skolbarnsomsorg förekommer inte på Holmsjö skola. Lärarna berättar att samverkan försvåras genom att eleverna på skolan går på olika fritidshem varav en del inte ligger i anslutning till skolan. Enligt rektorn skall samarbetet utökas i samråd med berörda personalgrupper. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla samverkansformer mellan förskoleklass, grundskola och skolbarnsomsorg.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbetet

Skolans kvalitetsredovisning är av god kvalitet och innehåller nationella och lokala mål, åtgärder, resultat, analys och åtgärder för utveckling. Kvalitetsredovisningen är gemensam för Fridlevstad, Tving och Holmsjö skola. Lärarna har i samarbete med rektorn sammanställt redovisningen.

Skolledning

Skolan leds av en rektor som förutom ansvaret för Holmsjö skola även ansvarar för några förskolor inom området. Rektor är utbildad slöjdlärare och har genomgått den statliga rektorsutbildningen. Rektor är också samordnande rektor för Rödeby samverkansområde. Både rektor och lärarna uttrycker önskemål om större möjligheter till att driva pedagogiska diskussioner och menar att viljan finns på skolan. Inspektörerna bedömer att rektor, i samverkan med lärarna, ytterligare kan utveckla det pedagogiska arbetet.

Sammanfattning

Elevernas formella inflytande via klassråd och elevråd är bra på Holmsjö skola. Däremot behöver skolan utveckla elevernas möjlighet till inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer. Det förebyggande arbetet med normer och värden är bra. Kunskapsuppföljningen bör utvecklas. Samverkan mellan förskoleklass, grundskola och skolbarnsomsorg bör utvecklas.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen.

Tillgång till en likvärdig utbildning

Elevers val har som syfte att den enskilde eleven skall ha ett större inflytande på innehållet och inriktningen av sin utbildning i grundskolan. Elevers val genomförs på skolan från och med skolår 3. I skolår 3 får eleverna välja mellan olika alternativ som läraren skriver på tavlan och i skolår 4–6 får eleverna välja mellan olika ämnen. Inspektörerna bedömer att eleverna på skolan har möjlighet till ett medvetet val ur ett allsidigt urval av skolans ämnen.

Inom språkvalet erbjuds i kommunen de moderna språken tyska, franska och spanska. På Holmsjö skola erbjuds tyska och franska som språkval. Se kommunrapporten.

Personalresurserna

Enligt Skolverkets statistik finns det 8,3 lärare per 100 elever i Holmsjö. Det skall jämföras med riksgenomsnittet för samtliga huvudmän inom grundskolan som är 7,9 lärare per 100 elever (läsår 2004/05). De flesta lärarna på skolan har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Materiella resurser

Skolbiblioteket i Holmsjö skola är integrerat med folkbiblioteket, och lärarna berättar att eleverna använder biblioteket flitigt. Läromedel och datorer finns i tillräcklig omfattning. Lärarna påpekar dock att det saknas grupprum på skolan.

Sammanfattning

Elevers val genomförs i enlighet med författningarna. De flesta lärarna på skolan har utbildning för den undervisning som bedrivs. Skolans bibliotek samnyttjar lokalerna med folkbiblioteket vilket bidrar på ett positivt sätt till den pedagogiska verksamheten.

Datum	Ort
2006-12-07	Lund

Arne Huseby
Helena Plantin